

δώνυμο πού πρωτοφάνηκαν. "Οταν ἔπιασα τὸ κοντύλι πρώτη φορά, στὰ 1890, ἡ περθένα δρμὴ τῆς ψυχῆς μου μ' ἐφερε, σοφή, στὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ μας, καὶ ἔγραψα τὸν «Ενειτεμό». Πόσα χρόνια περασμένα! Ό πόλεμος ἀνάμεσα στὰ δυὸ στρατόπεδα τὰ γλωσσικά ἔξαψε καὶ θέριεψε. Καὶ οὐσας ἀπὸ τοὺς γραφιάδες είμαι δι μόνος ποῦ δὲ μπῆκα στὸν ἀγῶνα τοὺς. Τὴν γλῶσσα, μιὰ καὶ εἶπα νὰ τὴν γράψω, δὲ θίλω πιᾶ νὰ τὴν συλλογίζωμαι. Ἀφοῦ δὲ καρδιά μου πρῶτα μούδεισε τὸ δρόμο της, ἀφοῦ καὶ δοῦς μου τοὺς φῶτις ἔπειτα, ἀποφάσισα γὰ μὴ γλωσσολογῶ. Τὴν γλῶσσα βέβαια τὴν μελετῶ, ἀφοῦ καὶ τὴν γράψω, ἀλλὰ δὲ θίλω νὰ τὴν ἔχω καρυσφύλλι καὶ σπαθὶ στὰ χέρια μου. Γράψω γιὰ τῆς μορφῆς τὴν ὁμορφιά, γράψω γιὰ τὴν οὐσία, δοῦς διμας γιὰ τὴν γλῶσσα μοναχά. Οἱ φανατικοὶ τῆς γλωσσικῆς σημαίας, καὶ οἱ ἀγύρτες της, μπορεῖ νὰ λένε πῶς δὲ δουλεύω γιὰ τὴν ἴδεα. "Ομως, μοῦ φαίνεται, δουλεύω. Είμαι ἀπὸ τοὺς πιστοὺς τῆς ἑγώ, τοὺς πρώτους καὶ τοὺς πειδούς καθαρούς. "Αν βγάλῃ κανένας τὸν Ψυχάρη, τὸ σοφό, τὸν καλόγυμα καὶ συνιστικόν, οἱ ἄλλοι πρωτοποτάτες καὶ πρωτόδρονοι ἔχουν τὸ φανατισμὸν τὸν ἄγριο τοῦ νεοφύτου. Δὲ λογχαριάσουν τὴν ἀνάγκη, ποῦ είναι δι μεγάλος νόμος τῆς ζωῆς Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα τὸ θίλουν γιὰ ζήτημα ἥθικό. "Αν γράψῃς καὶ μιὰν ἀναφορὴ στὸν ὑπουργό, πρέπει νὰ τὴν γράψῃς δημοτικά (μιὰ μέρα βέβαια καὶ αὐτὸν θά γίνη). Τότε λοιπὸν πρέπει νὰ κλείσῃς δλες τῆς θύρας τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τριγύρω σου, ως ποῦ νὰ ξημερώσῃ δι μέρα, δι ἀγέννητη, ποῦ δὲ κόσμος ἀξανθνα, μὲ μιὰ γνώμη, δι πέση καὶ θὰ προσκυνήσῃ τὴν ἀρχής σου. Μις τότε ἔστι περίμενε, ἐνῷ δέχεις ὑποχρέωση νὰ μὴν ξεμακρύνῃς ἀπὸ τοὺς δημόσιους σου, νὰ τοὺς μιλήσῃς καὶ τὴν καθαρεύουσά τους, γιὰ νὰ τοὺς κάνῃς νὰ σ' ἀκούσουνε. Νὰ τοὺς ἀγκαλίζῃς, ἐνῷ σὲ βρέζουνε, καὶ ἐνῷ σὲ κράζουνε προδότη, διάνοτοι, νὰ τοὺς φωτίζῃς.

"Ἐγὼ νομίζω: Ό καλλιτέχνης στὴ γλῶσσα δὲν κάνει καρμάδι ὑποχώρηση, ποτέ. Ό κοινωνικὸς διμας ἀνθρώπος, δὲπιστήμονας, δὲσταλος, δὲ πατριώτης πρέπει νὰ κάνουν καὶ πολλές. Στὸν κόσμο τῆς ἵδεας οἱ νίκες ἔρχονται σιγά. Μόνο οἱ πολιτικὲς μεταβολὲς γίνονται ἀπὸ μιὰ μέρα σ' ἀλλη. Καὶ δὲ Ελληνικὴ κοινωνία σιγά, καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, δι παρατήσῃ κάθε ἀντίσταση, ἐνῷ οἱ γλωσσικοὶ κοκκόροι ἀκόμα δι τὴν ἐρεθίζουνε μὲ τὰ ζεφωνῆτά τους, καὶ δι τὴν κάνουνε νὰ μένη στὸ τυφλό τῆς πεῖσμα, ἀθώα καὶ ἀνίδεη.

"Ετοιμος είναι γιὰ τύπωμα δεύτερος καὶ ἀτρίτος τόμος, καὶ δι βγοῦνε γλήγορα.

"Αθήνα, 15 Αὐγούστου 1908.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΙΑΤΙ:

Γιατὶ μὲ βρίζεις, βρὲ τρελλὴ μικρή,
Μπεμερή;
Μή λέσ, εἰν' ποὺ μὲ κάνει τὸ πιοτό
Κουτό;
Κι' ἀπέ; Γὰ τὸ εἶπα: μιὰ ζωὴ εἰν' αὐτή,
Θὰν τὴν
Γλεγήσω καὶ δι μὲ ρέψη τὸ κρασί

K' έσν.

Καλά

Ἄδη κάνω δροῦ εἶναι καὶ τὰ δυὸ καλά;

ΒΑΣΙ-ΛΑΚΗΣ

ΦΙΛΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

— Μὲ χαρὰ μαθαίνουμε πῶς στὴ Σμύρνη ἀρραβωνιάσηκε δι ματηρὸς συνεργάτης μας Νίκος Σαντοριναῖος μὲ τὴν καλὴ κύρη Αλεξάντρα Χ. Χαμονδόπουλον, ἀδερφὴ δι ματηρός την συνεργάτη μας Τωρη Χριστίδη.

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ

ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ

Τόμος πρώτος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.

ΠΕΖΑ

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΘΑΜΑΤΑ

Φοντάσματα. Τὸ χάρισμα τῆς Θεᾶς. — Τὸ Στοιχεῖο. — Τὸ Καράβι.

Κύκλοι τῆς Ανέμης. Η πληρωμή, δι τὸ παραμύθι τοῦ βοσκοῦ καὶ τοῦ λύκου.

Τὰ πλάσματα τοῦ Νοῦ. Θεοῦ θάνατος. Η κατάρα τοῦ πατέρα. — Τῆς Μοίρας τὰ γραμμίνα.

Δόγοι καὶ ἀντίλογοι. Ο θάνατος τοῦ Παληκαριοῦ. — Ο γάμος τῆς Λυγερῆς. — Τῆς Λαμπρῆς τ' ἀρνάκια. — Ο ἄμρος καὶ τὸ κύμα.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Τοῦ Χωριοῦ καὶ τῆς Χώρας. Γιὰ τὴν ἀγάπην — Γιὰ τὴν τιμὴν.

Ιστορίες τοῦ Γιάννου Επαχτίη. Ο Σενιτεμός. — Τὰ κουδούνια. — Η Θειακοῦλα. — Τὸ Ερημόκαστρο.

Παράμεροι δρόμοι. Ο Μπάρμπα Μίχας. — Τὸ σεντούκι τῆς φιλάργυρης. — Αγρυπνίες. — Ο γέρμος τῆς Λεμονιάς. — Χειμώνιασμα.

Μεγάλα χρόνια. Τὸ Κάστρο.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Η ΜΟΥΣΑ ΚΑΙ Η ΨΥΧΗ

Εικονίσματα. Τὸ χάραμα. — Εσπερινός. — Στὸ Χριστό νεκρό.

Άνθοι μὲ πόνοι. Ταξιδεῖ. — Τὸ πρώτο χελιδόνι (στὴ γιορτὴ μιᾶς κόρης). — Θρήνος στὸν Ήλιό χαρο. — Ο θάνατος τῆς ζηγάπτης. — Εξομολόγηση. — Απολύτρωση.

Τραγούλαφοι. Τὸ δάντρο τῆς Σοφίας.

Επιγράμματα. Στὸν Ποιητὴ. — Σὲ κόρη νεκρή. — Η Ελλάδα στὸν προσκυνητὴ τοῦ Σαλαδίνου. — Στὸ χραλμα τοῦ Μπάιρον. — Σὲ λόγιον ὑπό ψήφιο. — Σὲ φαρμακώμενη. — Σὲ διαβασμένο βασιλόπουλο. — Σὲ γέρο πολιτικό.

ΠΟΙΗΤΙΚΑ

Γράμματα διπὸ τὸν Αγιον Ορος. Γράμμα Α'. — Γράμμα Β'.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Ιστορίκες ἀναζητήσεις. Η ἀνάβαση τοῦ Φαββέληρου στὴν Ακρόπολη. — Ζητήματα ιστορικὰ καὶ καλογερικά.

Ιστορικοὶ γῦροι. Ο Γκούρας καὶ η Γκούραινα. — Η ναυτικὴ ἐκστρατεία στὸ Βόλο (1827). — Παλαιμηδαῖοι.

Μικροὶ ζρανοί. Τὰ ἐπινίκια τῆς μάχης τῆς Αράχωβας. — Γιώργης Κανάρης.

Ανέκδοτα. Τὸ τάμα.

Αρχαῖο τῆς Εθνικῆς Ιστορίας.

ΓΛΩΣΣΙΚΑ

Γιὰ τὴ μελέτη τῆς ἑδυτικῆς γλώσσας. Ζακυνθινὲς παροιμίες (συλλογὴ τοῦ Κόμ. Γκυζίλφαρδ). — Μοιρολόγια τῆς Ρούμελης (συλλογὴ Πέτρου Βασιλείκου). — Ανέκδοτα δημοτικὰ τραγούδια. — Η φηλολογηκὲς γραφες του Βηλαρά (ἀνέκδοτη γλωσσικὴ μελέτη τοῦ Γιάννη Βιλλαρά).

Μικροὶ ζρανοί. Διορθώματα σ' ἓνα δημοτικὸ τραγούδι ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Πάσσωθ. — «Σ' τὴ φωτιά, σ' τὸ βρόντο».

Πουλιέται στὰ Γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ» Δο. 5. Πιὰ τὸ ἔξωτερικὸ φρ. 6. «Οποιος θέλει γράψει στὸν ίδιο τὸ συγγραφέα δρόμος Φωκυλίδον 34, Αθήνα.

Τὸ μόνον πατριωτικὸν

Τὸ μόνον εἰλικρινὲς

Τὸ μόνον Ελληνικὸν

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100,000 ΔΡΧ.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΚΑΗΡΟΣΕΙΣ

26 Οκτωβρίου καὶ 31 Δεκεμβρίου 1908

Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τὸ «Εμπρόδε» καὶ η «Εστία» θυμώσανε πῶ δι ψυχάρης δημοσιεύει ποιήματα καὶ χαριτολογήσανε καὶ δι δύο τους, θυμώμένα πάντα.

— Τὸ «Εμπρόδε» μὲς βεβαιώνει πῶ τὸ «γῆρας ζρχεται καὶ μὲ στίχους καμιὰ φορά» καὶ η «Εστία» συσσουλεύει τὸν κ. Ψυχάρη νὰ βουλώνει ταῦτα του δεν τοῦ τραγουδούν οι Σειρήνες.

— Αν τύχει καμιὰ φορὰ καὶ ξαναβελήσει δι κ. Ψυχάρης νὰ δημοσιεύει στίχους, πρέπει νὰ ζηγήσεις πρώτα τὴν ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς τρομεροὺς στιχορύλακες.

— Τὰ δημοτικὰ τραγούδια πῶ δημοσιεύουμε σκρόπια στὸ σημερνὸ φύλλο, καὶ πῶ δημοσιεύουμε καὶ σ' ἄλλα φύλλα, εἰναι παρέμνει ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Πέτρου Βασιλείκου «Μοιρολόγια τῆς Ρούμελης» πῶ βεβεκεται στὰ «Προπύλαια τοῦ Βλαχογάνην».

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. κ. R. Boese Marburg καὶ T. Kato, Chikin el Konr. Λέβαμε τὴ συντεροῦ καὶ σὲ εὐχαριστοῦμε.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ. κ. ΥΔΡΟΛΗΠΤΑΣ

ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Υδροληπται τῆς πόλεως Αθηνῶν, οἱ ὀφείλοντες τὸ χντιτιμὸν ποσίμου θάτος τοῦ έτους 1908, διπως προσέλθωσι καὶ καταβάλωσιν αὐτὸν εἰς τὸ